

Недовіз С. І.,
студент 5 курсу, 7 групи,
Інституту прокуратури та кримінальної
юстиції
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

ДЕЯКІ СУЧАСНІ ЧИННИКИ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Ключові слова: корупція, чинники корупції

Keywords: corruption, factors of corruption

Анотація: розглянуто основні політичні, економічні та правові чинники корупції в Україні.

Abstract: The basic political, economic and legal factors of corruption in Ukraine was considered.

Корупція є особливо гострою проблемою для тих країн, які перебувають на етапі трансформації (переходу) від одного типу політичної системи до іншої (від соціальної системи до демократичної країни з ринковою економікою). Цей перехідний період відзначається розбалансованістю різних елементів державного механізму, які перебувають або в стані стагнації, або у стані періодичних криз і конфліктів [1, с. 352].

До одних із сучасних політичних чинників корупції в Україні можна віднести відсутність політичної волі вищого керівництва держави. Під політичною волею розуміються дійсні наміри

політичного керівництва країни реально протистояти корупції у всіх її проявах і на всіх рівнях державної влади [2, с. 11].

Другим політичним чинником корупції можна вважати наявність «кругової поруки» органів державної влади. Це означає, що жоден корупціонер не буде притягнутий до відповідальності, оскільки особи на яких покладено цей обов'язок також причетні до корупційної діяльності, і випадок у справі з Романом Насіровим підтверджує цю тезу.

Також до політичного чиннику корупції належить прийняття «потрібних» законів та поправок. Прикладом можна вважати поправку до Кримінально-процесуального кодексу України авторства Андрія Лозового. На мою думку, ця поправка має корупційну складову, адже на її основі слідчі зможуть штучно затягувати кримінальні провадження, а потім за фактом співу строку, на законних підставах їх закривати.

Економічним чинником сучасної корупції є різке скорочення надходжень до державного бюджету, зменшення асигнувань на утримання бюджетної сфери та заборгованість виплати «бюджетникам» заробітної плати, яка сягає декількох місяців. Низька заробітна плата сама може слугувати причиною корупції, бо в порівнянні з європейськими сусідами вона є мізерною та не може задовольнити мінімальні потреби людини.

Зростання корупції в органах державної влади обумовлене, перш за все, відсутністю чіткого законодавчого регулювання багатьох питань про держслужбу, контролю за доходами державних службовців та їх джерелами [3, с. 82].

На сьогодні виникає багато питань, щодо інституту декларування державних службовців. Якщо проаналізувати законодавство, що регулює процес декларування, то можна побачити, як були пролобійовані інтереси політиків та держслужбовців. У чинному Кримінальному кодексі України, у примітці до статті 366-1 «Декларування недостовірної інформації» зазначено, що відповідальність за цією статтею за подання суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей у декларації стосовно майна або іншого об'єкта декларування, що має вартість, настає у випадку, якщо такі відомості відрізняються від достовірних на суму понад 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб. Тобто, якщо чиновник вказує відомості, що відрізняються від достовірних на суму менше ніж 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, то притягнути його до кримінальної відповідальності не є можливим. На мою думку, такі прогалини є одним із сучасних чинників корупції, як гарантії уникнення покарання.

Корупція в Україні досягла свого апогею у період правління клептократичного режиму колишнього президента В. Ф. Януковича. Саме це стала одним із головних чинників української Революції Гідності 2014 року. Виявлення фактів багатомільярдних розкрадань державного бюджету, незаконної приватизації державних комплексів колишнім керівництвом держави і наближеної до нього вузької групи осіб, вимагають втілення у життя принципу «невідворотності покарання» для всіх осіб, винних у корупційних та інших злочинах, повернення їх незаконно здобутих доходів Україні та її народу.

Усі новітні антикорупційні ініціативи та реформи залишаються на папері доти, доки принцип «невідворотності покарання» не буде реалізований на практиці, щодо теперішніх депутатів, державних чиновників, працівників правоохоронних органів та суддів, у разі вчинення ними корупційних злочинів.

Список використаних джерел:

1. Кримінологія: підручник/ В. В. Голина, Б. М. Головкін, М. Ю. Валуйська та ін.; за ред. В. В. Голина, Б. М. Головкін. – Х.: Право, 2014, – 440 с.

2. Мельник М.І. Кримінологічні та кримінально-правові проблеми протидії корупції: Автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.08 / М. І. Мельник; Нац. акад. внутр. справ України. – К., 2002. – 31 с.

3. Саинчин А. С. Коррупция должностных лиц как элемент организованной преступности // Відповідальність посадових осіб за корупційну діяльність. Liability of Public Officials for Corruption: збі. матер. міжнар. наук.-практ. семінару, – Х.: НЮА ім. Ярослава Мудрого; Харківський центр по вивченню організованої злочинності спільно з Американським Університетом у Вашингтоні; Ін-т вивчення проблем злочинності Академії правових наук України // А. С. Саинчин. – Харків, 2003. – С. 80 – 85.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ЗЛОЧИННІСТЬ У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ

Матеріали XVI Всеукраїнської кримінологічної
конференції для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 12 грудня 2017 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2017

УДК 343.9.01:005.44
ББК 67.61я431
3-68

Редакційна колегія:
проф. А. П. Гетьман,
проф. Б. М. Головкін,
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова,
канд. юрид. наук, ас. О. В. Таволжанський,
канд. юрид. наук, ас. Н. В. Сметаніна,
канд. юрид. наук, ас. К. Д. Кулик,
канд. юрид. наук, ас. О. О. Шуміло,
ст. лаб. К. С. Остапко

**Злочинність у глобалізованому світі : матеріали XVI Всеукр.
3-68 кримінол. конф. для студентів, аспірантів та молодих вчених (м. Хар-
ків, 12 груд. 2017 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Головкіна. –
Харків : Право, 2017. – 420 с.**

ISBN 978-966-937-307-6

ISBN 978-966-937-307-6

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017
© Оформлення. Видавництво «Право», 2017